

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis Presbyteri, Scripturæ Selectæ

Speranza, Giuseppe Coloniæ Agrippinæ, 1659

14. Nocturnæ pænalitates.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

2 fal. 128.

publico : ego patior in occulto : quod il- A le foris à ministris Caipha, ego intus à negotiis Satanæ: quia supra dorsum meum fabricaverunt peccatores: faciem mihi velaverunt, faciem meam interrâ defixerunt, & dorfum incudem fuam feceeunt: & supra dorsummeum fabricaveruns peccatores.

Matth.26.

2. Cor. 12.

Nonne & Petrus velatam habuiffe faciem videtur? Vnde tertiò colaphizatus eft? quia tertiò negavir. Et Paulus ter- B tio rogavit Dominum, ut auferrer à se Augelum Satane, qui eum colaphizabat. Urerque ergo Apostolus colaphizatus est, ille intus, iste foris. Et tamdiu faciem habuit velatam Pergus, donee respexit eum Christus. Respectus Christi fuit recordarus Petri. Cum ergo & tu peccatorum flendo recordaris, à Christo videris : immò sublato velamine Chri-Rum vides. Hactenus Drogo tam acute, C quam piè.

NOCTVRNÆ pœnalitates.

PVNCTVM XIV.

Tunc congregaverunt ad eum universam oohortem, &c. Et genuflexo ante eum, illudebant ei. Et expuentes in eum, acceperunt arundinem, es percutiebant caput ejus. Et postquam illuserunt ei, exuerunt eum chlamyde, &c. Matth. 27. Et E veniebant ad eum, & dicebat: Ave, Rex Indaorum. Et dabant et alapas, &c. Ioan, 19. Et alia multa blashhemanses dicebant in eum. Luc. 22. Iesum verò tradidit voluntati torum. Luc.23.

Et eris in die illä, non erit lux, sed frigue, Gegelu. Marginalis: sednex congulata, Zac. 14. id est, tenebrofa. Vere nochem hanc te- Luc. 22. nebrosus turbo possedit. Hacest horavestra, Cyril. Ieros. & potestas tenebrarum. Et crit dies una, qua catech. 13. (quantæ pomalitatis extiterit) nota (per Dies, qua experientiam) eff Domino: non dies, neque Christuspas. nox; quia mhil diei jucundum, neque ul- sus, nihil sive la noctis quierem habuit: noctem etenim diei, sivenelli illi verterunt in diem, & diem in nochem, habuit. Totam siquidem penè ducentes informem (sic D. Laur.de pie Laurentius Iustinianus) nullam Do-triumphali mino requiem tradiderunt.

Flusquàm tirennio (fubdit ille) sitierant, quod tune illis permittebatur implere : quam- Idem suprà obrem eos nova irrifionum genera contra Do- cap.10. minum meditatos fuisse, indubium est. Hinc Iudai necem clamoribus, inde convitiis subsannabant: nunc Christototis calcibus, nune manu, nune virga, nune im- tribus amis pulfionibus venerandum dilaniabant Media- adornājum, toris Corpus. Majora prorsus, & graviora funt, que à sceleratis Pontificibus, Pharifais, ac ministris perpessus, quam cogitari valeant, zametsi inaudita quadam meditentur , 😌 aspera: na furore bacchantes, ac velut amentes, in illum rabido ore, ac armata manu su-

viebant.

Factus fuerat ille tanquam vas perditu, 1dem c. 14. & ficut homo mortuus à corde, audiens vi- Pfal.7. tuperationem multorum commorantium in eircuitu. Eorum fiquidem nonnulli irridentes illum, genudectentes dicebant: Ave, Rex Iudsorum. Quidam verò arun-dinem accipientes in manibus, venerandum ejus caput cædentes, irriforie dicebant? Prophetizanobis, Christe, quisest, qui te percussit. O inaudita à sæculis crudelitas! Shorrendum spectaculum, Regem aspicere gloriæ, cui calosum famulantus oblequia, tantis lacessiti injuriis, opprobriis gravari, arque incomparabilibus dilaniari pœnis! Mirabaneur plane cæli, mirabantur Angeli, omniumque cælestium spirituum legiones, videntes Verbum, per quod facta funt omnia, contemni a perfidis, Sapientiam hominum sordiffima super se spura suscipere, undique Dei Filium artritum, despectum, agitatum, illusum.

Quid, quod nonnulli calcibus Domi- Idem e. 10num pessundantes, scapulas, os, & omne Es calcesina

corpus pingebant.

bearior, ille præstantior credebatur, qui in contumeliis irrogandis, infligendisqu verberibus, crudelior extitiffet.

Bernard.

E. barbam

evellebant.

Thren. 2.

Ma.58.

Ifagg.

herem. 4.

Mal. 11.

Pagnin.

2/al.80.

Hieron. in

99. Heb. in

Gen. 22.

Luc. 22.

Hass.

Rupert. de

Trin. c.30.

Bernardus: Alii manu versa percutiebant os ejus mellifiuum : alii fanctiffimam evellebant barbam: aliiper erines trabebant, & quicquid injurium proterva corum occurrebat voluntati, in eum explebant.

Quid, rogo, ignominiæ non pertulit in illanocte? Quodnam, quefo, ludibr i, B irrifionisque genus ranc prætermiffum? Plerique vosiferabantur, & fibilabant: Et sibilaverunt, & moverunt caput suum: plauserunt super te manibus : aperuerunt, & fremuerunt dentibut.

Alii pollicem inter indicem, mediumque digitum in faciem ejus protendebat. Manus vestra plena sunt sanguine, & digiti vestri iniquitate. Contra id, quod alibi dichum est : Si defieris exsendere digitum, & C loqui, quod non prodest. Pagninus ad rem transfert : Mittendo digitum, & loquendo iniquitatem.

Quidam per summam ignominiam perstrepebant cornu, unde & lamentari videbaturper Prophetam dicentem: Vontrem meum doleo, quoniem vocem buccina audivit anima mea. Chald. Queniam vocem clamoris tuba cornes audivit anima mea. D Vsquequò audiam vocem buccina? Chald. Quando audiam vocem cornu?

Aliigenis tumentibus infufflabant in eum : Ponam in falutari, fiducialiter agam inco. Pagninus : Ponam cum in falute ab eo, qui deridendo sufflat in eum.

O,ôillusores facrilegi!Siccine, siccine canitis buccina ante Arca? Siccine buccinatis in infigni die, ac infigni nocte, folennitatis equa? Sicoine in agoum dati olim E arietis nune cornu clangitis?

Hæc, & alia multa blafthemantes faciobant, & dicebant in eum.

Et quafi agnus coră tondente fe obmutefeet, & non aperiet os fuum. Marginalis : Et quasi agnus coram sundente se obmutescet. Ruper. Mitis quidem agnus inter lanistas crudelissimos, juges insidias pertulit. Quod eum videlicet non tam tonderent, quam tunderens.

Faciem tuam velabis, & non videbis ter-

corpus ejus livoribus compleverunt Ille A ram, quiaportenti dedite filis Ifeael. Chald. Ezah. za. Quiasignum (cui ab omnibus contradicetur, & in quod omnia injuriarum tela collimabunt) dedite domui Ifrael.

Fili hominu, fode parietem, ingredere, és vide abominationes possimas, quas isti faciunt hic. Septuaginta viri de senioribus domus Ifraël, & unusquisque habebat thuribulum in manu fud, & vapor nebula de thure (ante verum hoc templum, forte & vapor fulphuris) conjurgebat.

Adhuc conversus videbis abominationes (Græce, iniquitates) majores: & ecce quasi Exeth. 8, vigintiquinque viri dorsa habentes contra templum Domini (vel Chaldaice : Quorum posterioraerant adtemplum Domini.) Et ecce applicant ramum ad naves sua. Nonnulli Et crepitu ven Hebraorū interpretantur, ad naves meas, tris, quod pu-& zemorah, quod Vulgatus traustulit ramum, iph ad rem transtulerunt, fætorem. Quali dicant (claude aures, verecunde auditor) applicant, seu mittunt fotorem stabant. ad naves meas, crepitu scilicet impuri Santius, & ventrie, dorso adme converso. Et hoc Mariana, ib. forte Angelorum fragrantia pro meis obscenitatibus. perpeti dedignata non eft.

Septuagiora: Et acce ipfi extendunt ra- Septuage mum, spinarum fortalle pro ross, sieut subsammaites. Quali divinas illius nares non suavi oblectarent odore, sed pun-Aionibus extimularent. Symmachus, fonum, aut canticum inconditum, ab. Symmach. fonum, immo absurdum viderur intel- Er absonie lexisse, qualis est ronchus, & fanna, qui- canticis. bgirrifores, & mimi alios fibi effe viliffimos fignificare. Est autem propriè sub- Et fannis vasannatio apud Hieronymum, quæ rugata riis, ang infronte, & contracto naso exprimitur: & dignis. irrifio, que ab occipitio distorte ore, & Histon.in labris contractis fit anteriorum dentium Pfal. 2. oftentatione. Tentaverunt me, subsanza- Pfal. 34. verunt me subsamnatione, frenduerunt super me dentibus suis. Chald. Verbis delusoriis, Chald. & superbis , & derisoriis strinxerunt contra me dentes suos. Cornutus in Persium, tria Cornut. in esse air sannarum genera: cum aut ma- Pers satyr. En num contractis digitis, & ad inferiorem partem inclinatisciconia, fiveraftra fignificatur ; aut auricule afini apponuntur; autlingua in modum litientis canis protenditur. Modis omnibus Christum Eccc 3

dendum dictu. illum dehones

ratio ita habet: Sunt quasi emittentes sonitum, velut canticum per nares. Est autem sonus ille per nares emissus, aut halitus, seu spiritus ad nares tractus, seu applicatus, qui plerunque efflari solet adunco, & suspenso naso. Hec, hec, & alia multa blasphemantes saciebant, & dicebant in cum.

Potetant eum illi uteunque male ad fua vota accipere: etenim illum Pilatus tradidit voluntati corum. O barbarum er- B go, ac inhumanum ! Limitaffet faltem tempus, modum, numerum illudentia. Nihil tale factum : credibile fævitum lariùs in eum: pulsarum ad cujusque libitum. Tradilit, inquam, voluntati corum, ut facerent, quæcunque vellent, ut vota exp'erent, ut furori fatisfacerent. Vnde & verè dicere poterat: Nocle os meum perforatur doloribus, & qui me comedunt, non dormiunt. Hebræus: Et lacerantes me non C dormiunt. Septuaginta : Et nervi mei diffoluti funt. Quidam Hebræus nervos interpretatur flagella, quibus eum vel de nocte hostiu suorum fæx cedebat. Quod mihi non probatur, inquit Aftunica, premens literam Iob, sed non improbetur pic contemplanti personam Christi.

Insurrexerunt in me viri iniqui absq. misericordià: quasierunt me interficere : lanceis suis vulneraverunt me : & concussa sunt D omnia offa mea.

Circumdederunt me canes multi : tauri pingues obsederunt me: aperuerunt super me os fuum, ficut leo rapiens, Grugiens. Canes, rauri, leones, sævissima prorsus grada-

Et quid miramur, Fratres? Omnia in eum, velut inquit Origen. ipso instiganre Diabolo peregerunt, de his fiquidem dictum fuerat : Vosex patre Diabolo effu, & desideria patris vestri vultis persicere. Etgo ut E Satanæ viva membra, odioque Satanico in eum desævientes, sic eum inhumaniter exceperunt, percusserunt, ut à planta pedis, usque ad verticem capitis non effet in co fanitas.

Heu tune maximè verum illud fuit: Plerans pleravit in nocte, & lachryme ejus in maxillis ejes. Vbi ad rem Rabbi Moyfes:

Subsannabant. Sed Symmachi interpre- A Plorans fuit ipsa Ierusalem , & plorare fecit Deum Sanctum.

Hacin nocte (heu! heu! quam verè!) à pedibus ad caput membratim percuffits, exulceratus.

Vs intingatur pes tuus in sanguine. Crura ejus (ex nimio percustionum tumore) co. Pfal. 67. lumna marmorea. Convulneravit lum-Cant.5. bos meos. Missit in renibus meus filiis pharetra Iob. 17.

Be

200

Pfa

B.7

21014

post

Vide, Domine, quoniam tribulor, contur batus est venter meus. Interiora mea effer. Thren.1. buerunt absque ulla requie. Viscora mea con- 10b.30. turbata funt. Supra dorfum meum fabrica- Thren.2. verum peccatores, araverum arantes. Pofinsti Pfal.128. ut arcum arcum brachia mea. Ad nihilum Pfal.17. redacti (unt omnes artus mei.

O verè noctem laboriofam! o verè noctem dolorum ! ô Iobum dolentem! Et quis alius in Iob, qui interpretatur dolens, figuratur, nifi is, de quo scriptum est: Greg. 16. Verè languores nostros ipse tulit, & dolores nostrosipse portavit? Sic pulchrè Gregorius.

Heu! quot hac in nocte dolores pertulit! Theophylactus ad illa verba : Et Luc. 12. alia multa blashhemantes dicebant in eum; ait, milites, ac ministros hesterna ex crapula ebrios, multa petulanter effudisse, juxta illud: Et in mepfallebant, qui bibebant

Evangelista paucis quidem totius no-Ais laborem absoluit. Et quis plane in hoc no Ctiludio quanta pertulerit Christipatientia dictis exequatur?

Quis cladem illius noctis, quis funera fando

Explicet, aut possit lachrymis aquare dolorem?

Creatori noctis, ac quietis, nec mora, nee requies ulla, Somnus illi nimirum alius non erat capiendus, quam in lecto Crucis. Non fit ergo, non fit nox ifta folitaria, ac laude non digna, fed æterna Christistota mihi semper benedictione recolenda , noctein corpore quod Christi nocturna inquietudo, ani- luit, que noste mæ meg quietem attulerit sempiternam. hominespet-Hæc nox apud te, ô Pater, patrocinetur, cant. rogo, tot noctibus pellimis filiorum hominum, tot peccatis, inquam, que nocte tam fæde in cubilibus, & impudicitiis perpetrantur.

Theoph.ibid.

Pilatus barbarus, qui Christum (110rum hostium libidini tradidit.

Luc. 23-

Iob. 30.

Offert. Miffa de Pall.

P[al. 21.

Drig. hom. 8. in Exod. 20. Tonn.8.

Thren. Y. Rab. Moys.

Bernard. D. Pall Domin. сар. 38.

Man 19.

Pfal. 21 tit.

juxta Hier.

Cant 8.

Cant. 5.

Inc. Albas.

Pro his noctem tam laboriofam fusti- A nuit. Tanc, tune maxime corpus fuum innocentifimum pro corporum nostrorum lasciviis dedit percutientibus, & genas suas vellentibus. Tune divinissimæ ejus maxilla unguibus impiorum dilacerata. Bernardus: Credo hoc non fine fanguinis effusione peractum. Vnde vide sacrilegas manus impiissima gentis non faturatas colaphis, & alapis, & consputatione desiderabilis vultus ejus: sed etiant ad ge- B narum ipfius vellicationem exarfifle, & à vultu quoque dulcissimo, ad rubricationem rofz nostræ, fanguinem elicuisse. Video Agni immaculati patientiam admirabilem, & inimitabilem, per quam genas pudicistimas impudicissimorum unguibus lacerandas, cum omni mansuctudine præbuir : ut & nos patienter fufferamus, fi aliquando nostram faciem operiat confusio propter ipsum, immò & C fi quis nos cadar in facient verbis, & factis, propterdulcem Iesum.

Hac igitur in nocte ponarum avidisimi fatiati funt poenis : fed nequaquam fariatus eft Chriftus. Hic semper ad perferenda graviora paratifsimus. Sitio, ex Cyrillo, Chryfostomo, Augustino, Remigio, aliam Crucem, alios clavos, alias spinas, alios dolores. Procerva matutina fitieragitată. Hie titulus affixus Pfalmo D

Passionis. Nimirim aqua multa non potuerunt extinguere charitatem, nec flumina obruent illä. Capus ejus aurum optimum. Cur auro com-paratur ? Accipe Lucam Abbatem fic fantem: Aurimateria, quo deduxeris, fud mollitie sequitur: ita majestatis immutabilis bonitus, quantumeunque ab impiis irridetur, non frangitur.

dolores: graviores, longioresq pro te situit an-

B.Thom. è Beatus Thomas è Villanova: Quon fi E de bac ebaritate dubitas, és quate Deux dele-Elone prasequatur, adinue igoras, testimonia Villanova cone 3. Dominic.17. cius credibilia facta fune nimis. Testis Crux, tostes clavi, testes dolores, testes sanguinis inpost Pent. undante fuvii, testis amara mors, & acerbissima, quam pro te sustinuit : & cum hac omniapatiatur, videntur ei omnia pauca pra amoris magnisudine : adbuc enim majores, & abundaniores (fiposfibile esfet) expetit pro te

Hocestenim, quod in Cruce pendens Christin pafclamat ad Pitrem: Sitio. Et in Plalmo: fionem inex. Cucurin fiti; paratus videlicer ad lon- plebiliter stiegiores, & acerbiores pomas tolerandas Plat.71. pro homine, fi Pater adhuciojungeret. Thren. 3. Et quamvis de illo scriptum sit : Satiabitur opprobriis. Et tterum : Quiareplesa sit Pfal.87. malis anima mea; Sitit tamen adhue, fatur quoad effectum, ficiens quoad affectum. Satur, quia à planta pedis usque ad verticem Ifa.t. non est in co fantas, fitiens, quia amor adhuc doloribus plenus non est, quamvis corpus vulneribus plenum fir.

Hinc jam jam expirans, quali hactenus pauca pailus effet, ad Patrem conversus, & juxta Augustinum interrogans dicebat : Consummatum est? quali diceret: Nec aliquid pariendum superest?

Quid quod nec etiam post morrem fatur quoad affectum videtur! Adimpleo ea, que desunt passionum Christi in corpore Colos. T. meo. Vbi Theophyl. Que defunt, inquit, ut Theoph it. arguat, tantam Christi fuisse in nescharita- Etiam à tem, ut nec debitum omne perfolvisse se credat, morte, & sanguam nec satis sint, que anteà tulevit, fedpost mortem etiam nostri gratia patiatur & in meo corpore, hoc est, in mei corporis passione: neque enim morte duntaxat sua contenius, quia & infinitis nititur modus, ut facere satu nobis pro ejus desiderio queat.

O amorem , ardoremque patiendi ! Pfal.68. Improperium expediavit cor meum, & miseriam. Expectavit, inquit, tanquam rem

Hincillud : Quodfacis, fac citiles : non Ioan. 13. actum præcipiens, sed temporis circum-

Buptismo habeo baptizari. Acnon satis, Luc.12. affectum non ira exprimeret. Ofeuletur me ofculo. Ofculum non redundat, sed Cant. I. affectum declarat : Baptismo habeo baptizari, & quomodo coarctor, donec perficiatur? I enwus legit: Et valde propero adillum ; Iren. lib. 1, hoc est, non lento, sed concito gradu cap.1, pergo , nec ambulo , sed propero , sed curro.

Hine illud: Triftis est anima mea usq. ad Marth. 26. morte; Catharinæ Senensi pulchre, tale Cathar. Sevidetur, ac fi dixiflet: Triftis oft anima mea, Cainar. se-

ex quorundam fententia : Dederunt, inquit, acetum, ut citius moreretur, vel ut fa-cilius teleraret passionem. Dolet ergo sibi propinatum acctum, quod diutius ago-

Ioan.

Cur vinum

myrrhatum

bibere noluit.

honorem: Si exaltasus fuero à terrà, omnia traham ad me iblum.

Propheta hoftes vocat paffionis mini- Thren. L. ftros: Factifunt hoftes ejus in capite, immici

Tob

Li

D.

7/4

H

ejus locupletati funt. Christus vocat ami- A cos: His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me. Castalion, Vulneratus sum in amicorum domo

Quid, quòd dum pariebatur, sese quodammodo oftentabat ? In Sole posuit tabernaculum fuum, Augustinus, id est, corpus suum, quod à Pilato flagellis casum est ignominiama passionis in Sole posuit.

Sicut ovis ad occisionem ducetur. Ad Hebraicum : Cum regia pompa, & majestate B ubique testibus circumvenitur, postuladeducetur. Vnde ad lamentatrices : Filia Ierusalem, nolite flere super me. Quidni, Domine ? D.Leo: Quia non decebat luctus triumphum, nec lamenta victoriam.

Hinc Bethlehem nativitati, Ierofolymam præelegit passioni. Eapropter & passus in meridie (uti pulchrè notat Hieron.) qui resurrexit manè. Vnde & in gloria visus ab uno. Vidi Dominum sedentem super solium excelsum, & elevatum; in C opprobriis, à multis : Vidimus eum, ép non erat aspectus. Cornus (inquit hmul, & femel Propheta) in manibus ejus, ibi abscondita est fortitudo ejus.

Nos tanto pro nobis pariendi ardori quanta promptitudine respondemus quam alacres obviam pergimus paf-

&c.Interrogabat autem eum multis sermonibus : at ipse nihil illire-Mondebat, Luc. 23.

Vidergo? Verbum filet? Fastumest Apoca. silentium in calo? Et cur præ stupore nonfileatealum, cum in calo videat filentium? Hen, concentum cali quis dormi- 10b.38.

Accusatur Tesus apud Iudices . falsis turad necem : at ille filentio se tuetur, & Silentio munqui mundum verbo fecerat, taciturnitate dum refecit, jam reficit. En, en hicagnus innocen- qui verbo fecie tiffimus ab origine mundi fine voce ad occifionem ductus! En is, qui ficut ovis coram 1/a, 53. tondente se obmutuit, & non aperuit os suum.

Et justitia ur itat, & tacet ! perfidia verò ut loquitur, & sedet! Ambrosius de Ambr.lib:2. Rachele sedente, & Laban Stante : Vbi, de Iacob,c.5. inquit, causa religionis agebatur, sides debuit & Gen. 11. habere sedem judicii, & quasi rea stare persidia. Sed, heu! modo perfidia refidet, fides stat, & tacet.

Primum, coram Principe Sacerdotum Caipha ad manifestissima accusationis mendacia tacuit, nec ibi dolor ulla prorsus vocem expressit, sed obsequium erga Patrem, divinam linguam cohibuit : Ego autems anquam furdius non audiebam, & ficut mutus, nonapersens os fuum. Et factus Pfal. 37. fum ficut homo non audiens, & non habens in ore suo redargueiones. Posui eri meo custodiam; vel ut vertit Hieron. Custodivi os Pfal. 38. meum silentio, cum consisteret peccator adver. D. Hieren. sium me. Obmutui, & humiliatus fum, & filui à bonis, és dolor meus revocatus est.

O verum Tolephom inique à Putipha - Gen.39. ro accusatum, qui nunquam ad verbum respondit, qui cum posset legem talionis implere, & malum malo fonerare, utlo-quitur Tertullianus, tacere maluit, & Tertullib de falsam calumniam ne verâ quidem accu-patient.c.6. fatione repellere.

Tacui, semper silui, patiens sui. Summæ nimiram, divinæque virtutis argumentum, in mediis objurgantium testimoniis, & calumniis parienter race- D.Leo. re. Ita pulchre D. Leo ferm. 6 de Passione: Perducto Iesu ad Caipham Principem Sacerdotum, quò Scribe, en omnis (acerdota-

7/a.1.

Pfal. 18.

Tob. 53.

Luc. 23.

D. Leo ferm.

10. de Paff.

AMS.9.71.

Habac. 3.

SILENTIVM. PVNCTVM XV.

Nibilrespondesadea, quaistiadversum te testissicantur? Tesus autem tacebat. Matth. 26. Non audis, quanta adversum te dicum testi- E monia? Et non respondit ei adullum verbum, ita ut miraretur Prasesvehementer. Matth. 27. Non respondes quicquam? Vide, in quantiste a cufant. Iesus autem amplius nibil respondit, ita ut miraretur Pilatus. Marc. 15. Herodes, viso lesu, gavisus est valde, Speranza Scriptura selecta.